

ЗАКОН ЗА УПАТУВАЊЕ ЛИЦА ВО МЕЃУНАРОДНИ МИСИИ И ВО МЕЃУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Сл.Весник на Р.Македонија бр. 150 од 12.12.2007 година

I. Општи одредби

Член 1

Со овој закон се уредуваат постапката за избор и упатување на лица, државјани на Република Македонија во меѓународни мисии и во меѓународни организации, каде врз основа на покана или оглас на меѓународната мисија или меѓународната организација, за одредено време ги упатува државен орган, како и правата, должностите и одговорностите на упатените лица.

Член 2

(1) Со упатување на лице во меѓународна мисија и во меѓународна организација, се исполнуваат обврските на Република Македонија кои произлегуваат од членството во меѓународните организации и од ратификуваните меѓународни договори.

(2) Лице во меѓународна мисија и во меѓународна организација, може да биде упатено и врз основа на надворешно политички, безбедносни и економски интереси на Република Македонија.

(3) Упатувањето во Меѓународна мисија и во меѓународна организација го врши државен орган.

Член 3

Одредени изрази употребени во овој закон го имаат следново значење: - "упатено лице" е лице кое во меѓународна мисија или организација, на одредено време, го упатува државен орган во кој лицето е во работен однос. Лице одбрано непосредно од меѓународната организација и кое е во работен однос кај истата, не се смета за упатено лице;

- "државен орган" е орган на законодавната, извршната и судската власт, како и друг државен орган основан со закон;
- "меѓународни организации" се меѓународни владини организации во кои може да се упатуваат лица во согласност со овој закон.

Член 4

(1) Меѓународна мисија (во натамошниот текст: мисија) е активност организирана од субјект на меѓународното право заради обезбедување помош на одредени држави при обезбедување на внатрешна стабилност и воспоставување демократски институции со почитување на меѓународните стандарди, како и активности кои гарантираат меѓународна помош на загрозеното цивилно население.

(2) Мисијата обезбедува помош при:

- обезбедување јавен ред и безбедност, соработка за сузбивање на криминалитетот, оспособување на полицијата и другите безбедносни

органи во кризниот регион,

- обезбедување политичко-безбедносен развој и воведување мерки за воспоставување доверба и сигурност,
- работата на правосудните органи со почитување на начелото на владеење на правото,
- поттикнување на меѓуетничка и верска трпеливост,
- уредување на заштитата на националните малцинства,
- враќање на бегалците и раселените лица и обезбедување соодветна хуманитарна помош,
- демократизација и воспоставување демократски институции, како и почитување на човековите права и слободи,
- подготовки и следење на демократски избори,
- образование и оспособување на вработените во јавната администрација,
- воспоставување соодветен школско-образовен систем и негово спроведување,
- воведување и поттикнување на пазарно стопанство,
- воспоставување и дејствување на слободни медиуми и
- други активности за гарантирање на помошта која ја определува меѓународната организација.

(3) Одредбите на овој закон се применуваат и на изборот и упатувањето на лица во меѓународни организации со седиште во Република Македонија.

(4) Одредбите на овој закон не се применуваат на:

- изборот и упатувањето на воени и цивилни лица во согласност со прописите за одбрана и
- давање помош на други држави при природни и други несреќи и спроведување заштита, спасување и помош.

II. Меѓуресорска комисија

Член 5

(1) За спроведување на политиката за упатување лица од Република Македонија во мисии и меѓународни организации и за упатување на лица во мисии и меѓународни организации, Владата на Република Македонија формира Меѓуресорска комисија составена од:

- претседател на Меѓуресорска комисија,
- 12 членови на Комисијата и
- 12 заменици на членовите на Комисијата.

(2) Предлогот за именување на претседател, членови и заменици на членовите на Меѓуресорската комисија, до Владата на Република Македонија, го доставува министерот за надворешни работи во согласност со претходно прибавени предлози на:

- Министерството за надворешни работи (претседател, член и заменик член),
- Министерството за внатрешни работи (член и заменик член),
- Министерството за одбрана (член и заменик член),
- Министерството за правда (член и заменик член),

- Министерството за финансии (член и заменик член),
- Министерството за заштита на животната средина и просторно планирање (член и заменик член),
- Министерството за образование и наука (член и заменик член),
- Министерството за локална самоуправа (член и заменик член),
- Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (член и заменик член),
- Секретаријатот за европски прашања (член и заменик член),
- Дирекцијата за заштита и спасување (член и заменик член) и
- Центарот за управување со кризи (член и заменик член).

(3) Во случај на отсуство или спреченост на претседателот на Меѓуресорската комисија да ја извршува својата функција, го заменува членот на Комисијата од Министерството за надворешни работи.

Член 6

Претседателот на Меѓуресорската комисија ги свикува и води седниците на Комисијата, а работата и организацијата на Комисијата се уредуваат со Деловник за работа на Меѓуресорската комисија. Усвоениот Деловник го одобрува министерот за надворешни работи и се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

III. Оспособување и оценување на кандидатите

Член 7

(1) Државниот орган во чија надлежност се задачите на мисијата или меѓународната организација во која треба да се упати лице од Република Македонија, ги обезбедува условите за потребното стручно оспособување и соодветната подготовка на кандидатите за упатување. Правата и обврските на кандидатите за време на нивното отсуство од работа заради стручно оспособување и подготовки, се регулираат со законот за работните односи, законот за државни службеници и колективните договори.

(2) Програмите за стручно оспособување и подготовки се реализираат на меѓународно и национално ниво врз основа на програмите на меѓународните организации кои ги водат мисиите.

Член 8

(1) Државниот орган кој го упатува кандидатот на стручно оспособување и подготовки на меѓународно ниво, оцената за успешноста на кандидатот ја добива од меѓународната организација доколку тоа е во согласност со правилата на меѓународната организација.

(2) Државниот орган кој го упатува кандидатот на стручно оспособување и подготовки на национално ниво, оцената за успешноста на кандидатот ја добива од изведувачот на програмата за стручно оспособување и подготовки.

(3) Комисијата за избор, при изборот на кандидатот задолжително ја зема предвид оцената на меѓународната организација, односно оцената на изведувачот на програмата на национално ниво.

IV. Јавен и интерен конкурс или интерен оглас во органот

Член 9

(1) Пријавувањето и изборот на кандидатите за упатување во мисија или меѓународна организација се врши врз основа на јавен или интерен конкурс или интерен оглас во државниот орган.

(2) Комисијата за избор од членот 13 на овој закон, врз основа на содржината и условите дадени во поканата, односно во огласот на мисијата или меѓународната организација одлучува за тоа дали ќе биде објавен јавен или интерен конкурс или интерен оглас во органот.

(3) Кандидатите за упатување во мисии или меѓународни организации задолжително треба да ги исполнуваат следниве општи услови:

- да се државјани на Република Македонија,
- да имаат соодветно образование (средно или високо), кое се бара од меѓународната организација,
- активно да владеат најмалку еден странски јазик, што го бара меѓународната организација,
- да поседуваат согласност за упатување во мисија или меѓународна организација издадена од државниот орган, односно работодавачот,
- да имаат соодветни здравствени и прихофизички способности во согласност со барањата на меѓународната организација,
- да не му е изречена прекршочна санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и
- да не бил осуден за кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеца.

(4) Кандидатите, покрај општите услови од ставот (3) на овој член, мораат да ги исполнуваат и посебните или дополнителните услови кои ги бара меѓународната организација.

Член 10

(1) Постапката на јавниот конкурс започнува со донесувањето на одлуката на комисијата за избор и објавување на конкурсот во "Службен весник на Република Македонија" или во најмалку еден дневен весник, како и на интернет страницата на државниот орган во чија надлежност се задачите на мисијата или меѓународната организација.

(2) Јавниот конкурс од ставот (1) на овој член, задолжително ги содржи следниве податоци:

- името на мисијата и меѓународната организација во чии рамки задачите се извршуваат,
- името на државата или регионот кадешто задачите се извршуваат,
- податоци за работното место и за бараните посебни или дополнителни услови за извршување на задачите,
- податоци за предвиденото времетраење на работата во мисијата или меѓународната организација,
- податоци за доказите кои кандидатот треба да ги приложи кон пријавата во согласност со овој закон или со правилата на меѓународната

организација,

- забелешка дека кандидатот мора во пријавата да го наведе личното име, адресата на живеалиште, датумот на раѓање, ЕМБГ и државјанството,
- податоци за рокот и адресата за поднесување на пријавите, како и рокот за известување на кандидатите за извршениот избор,
- податоци за лицето кое дава информации за изведувањето на јавниот конкурс и
- другите посебни или дополнителни услови определени од мисијата, односно од меѓународната организација.

(3) Кандидатите, кон пријавата мораат да приложат докази за исполнување на општите и посебните или дополнителните услови за работа во мисијата или меѓународната организација.

Член 11

(1) Интерниот конкурс се објавува во државните органи, на нивните интернет страници и на огласните табли.

(2) Интерниот конкурс задолжително ги содржи сите податоци и услови од членот 10 ставови (2) и (3) на овој закон.

(3) Постапката по интерниот конкурс се изведува во согласност со критериумите од членот 9 ставови (3) и (4) на овој закон.

Член 12

(1) Интерен оглас во државен орган за упатување лице во мисија или меѓународна организација се објавува кога од огласот на меѓународната организација за слободно место во мисијата или меѓународната организација произлегува дека кандидатот задолжително треба да има специфично стручно образование и подготвеност за работа од областа која е во надлежност на државниот орган.

(2) За интерниот оглас од ставот (1) на овој член, вработените во државниот орган ќе ги запознае претставникот на тој орган во комисијата за избор. Известувањето задолжително треба да е во писмена форма и да ги содржи податоците и условите кои ги содржи јавниот конкурс од членот 10 на овој закон, а се објавува на интернет страницата и на огласната табла на државниот орган.

(3) Пријавите по интерниот оглас во државниот орган, кандидатите ги доставуваат до претставникот на државниот орган во комисијата за избор, кој во рок од три дена по истекот на рокот за пријавување пријавите ги доставува до комисијата за избор.

(4) Доколку на интерниот оглас во државниот орган не се пријави ниту еден кандидат, или според оцената на комисијата за избор ниту еден од пријавените кандидати не ги исполнува бараните услови, по истиот оглас на меѓународната организација ќе се распише интерен конкурс.

V. Комисија за избор и постапка за избор на кандидатите

Член 13

(1) Од членовите на Меѓуресорската комисија, претседателот на Комисијата именува комисија за избор составена од претседател, два член

и нивни заменици.

(2) За претседател на комисијата за избор се именува претставникот на државниот орган во чија надлежност се задачите на мисијата или меѓународната организација.

(3) За член на секоја комисија за избор секогаш по правило се именува претставникот од Министерството за надворешни работи кој не е претседател на Меѓуресорската комисија.

Член 14

(1) Пријавите на кандидатите ги собира и прегледува комисијата за избор. Кандидатите за кои врз основа на приложените докази ќе биде утврдено дека ги исполнуваат условите, комисијата ги внесува во изборна постапка.

(2) Членовите на комисијата, спроведуваат интервју со секој од кандидатите кои се внесени во изборната постапка, врз основа на кој ја утврдуваат соодветноста и подготвеноста на кандидатот. Записникот од интервјуто со кандидатот, потпишан од претседателот и членовите на комисијата се приложува во досието на кандидатот.

(3) Пред изборот на кандидатот кој е судија, јавен обвинител или државен правобранител, а кој според мислење на комисијата за избор е најсоодветен и најподготвен, за кандидатот се прибавува мислење од Судскиот совет на Република Македонија или од Советот на јавните обвинители на Република Македонија, односно од Државниот правобранител на Република Македонија.

(4) Комисијата за избор, одлуката за избор на кандидатот ја донесува едногласно или со мнозинство на гласови. Доколку тројца од кандидатите имаат по еден глас, одлучува гласот на претседателот на комисијата. Одлуката се донесува најмногу пет дена по истекот на рокот за поднесување на пријавите на конкурсот.

(5) Веднаш по завршувањето на изборната постапка, комисијата за избор за одлуката на комисијата ги известува кандидатите кои не ги исполнуваат условите по конкурсот, кандидатите кои не биле избрани во изборната постапка, како и кандидатите кои ги предлага за упатување во мисија или меѓународна организација. Одлуката на комисијат за избор е конечна.

Член 15

(1) За кандидатот кој комисијата за избор го предлага за упатување во мисија или меѓународна организација, Министерството за надворешни работи ја известува меѓународната организација.

(2) Доколку меѓународната организација го избере предложениот кандидат и за тоа го извести Министерството за надворешни работи, Министерството, за изборот на меѓународната организација го известува предложениот кандидат и државниот орган, односно работодавачот кај кој кандидатот е вработен.

(3) Доколку меѓународната организација не го избере предложениот кандидат и за тоа го извести Министерството за надворешни работи, Министерството за надворешни работи за ваквата одлука на меѓународната организација го известува предложениот кандидат и државниот орган,

односно работодавачот кај кој кандидатот е вработен.

VI. Договор за упатување

Член 16

(1) Кандидатот избран од меѓународната организација, најдоцна пет работни дена по приемот на известувањето за изборот склучува договор за упатување. Доколку најдоцна во рок од три работни дена по денот на добивањето на договорот кандидатот истиот не го потпише, се смета дека ја повлекува пријавата за упатување.

(2) Договорот за упатување, избраниот кандидат го склучува со државниот орган во кој е во работен однос. Податоците потребни за склучување на договорот за упатување, до државниот орган ги доставува претседателот на комисијата за избор.

(3) Договорот за упатување се склучува за период на времетраењето на мисијата или на времетраењето на работата во мисијата или меѓународната организација, но не подолго од четири години.

(4) Доколку пред изборот кандидатот не бил вработен, или не бил вработен во државен орган, пред неговото упатување во мисија или меѓународна организација, државниот орган во чија надлежност се задачите на мисијата, односно на меѓународната организација, задолжително и во согласност со Законот за работните односи или Законот за државните службеници со кандидатот склучува договор или донесува решение за негово вработување на определено време.

Член 17

(1) Договорот за упатување задолжително мора да содржи податоци за:

- договорните страни,
- државата, односно регионот каде ќе се извршува работата/задачите,
- предвидениот период за извршување на задачите во мисијата или меѓународната организација, односно датум на започнување и завршување на ангажманот, дневното или неделното работно време, распределување на работното време во согласност со внатрешните правила на меѓународната организација,
- цел и задачи на мисијата или меѓународната организација,
- звањето во кое упатеното лице ќе ги извршува задачите во мисијата или меѓународната организација,
- годишниот одмор и начинот на неговото користење,
- празниците и работата во слободните денови,
- обврзникот за исплата на платата, односно другите надоместоци,
- елементите за определување на платата, односно надоместокот на платата и валутата во која се исплатува,
- условите за склучување дополнително осигурување од незгоди за периодот на работење во мисијата или меѓународната организација, како и осигурување за штети од висок ризик и медицинска помош за време на патувања во странство,
- предвремено престанување поради откажување, односно

отстапување од договорот за вработување од страна на упатеното лице или органот и

- правото за враќање на соодветно работно место или функција по завршувањето на упатувањето, доколку упатеното лице пред упатувањето било вработено во државен орган.

(2) Договорот за упатување, покрај податоците од ставот (1) на овој член, содржи и податоци за задолжителните подготовки во согласност со правилата на меѓународната организација, како и други податоци кои влијаат на правата, должностите и одговорностите на упатените лица.

VII. Права и обврски на упатените лица

- плата, надоместок на плата, годишен одмор, отсуства -

Член 18

(1) Начинот и постапката за утврдување, пресметка и исплата на платата, надоместоците на платата и другите примања на лицето упатено во мисија или меѓународна организација, кога истите паѓаат на товар на Република Македонија, се уредуваат со акт на Владата на Република Македонија.

(2) Актот од ставот (1) на овој член, Владата го донесува по предлог на Меѓуресорската комисија.

(3) Платата на упатеното лице се утврдува, пресметува и исплатува во странска валута. Вредноста на коефициентот за утврдување на основата на платата на упатеното лице се определува врз основа на "Листата на индекси на малопродажните цени за животни трошоци" изготвена и објавена од надлежните органи на Организацијата на Обединетите нации за земјата во која е лоцирана мисијата, односно за земјата во која се наоѓа седиштето на меѓународната организација.

(4) Видот на надоместоците на платата и другите примања на лицето упатено во мисија или меѓународна организација се утврдуваат во согласност со Законот за државните службеници.

Член 19

Платата, надоместоците на платата и другите примања на лицето упатено во мисија или меѓународна организација, како и другите трошоци неопходни за неговото упатување и престој во земјата во која е лоцирана мисијата, односно во земјата во која се наоѓа седиштето на меѓународната организација, се на товар на државниот орган во чија надлежност се задачите на мисијата или меѓународната организација во која се упатува лицето.

Член 20

(1) Упатеното лице, правата и обврските во однос на користењето на годишен одмор и други форми на отсуство, како и други права и обврски поврзани со извршувањето на задачите во мисијата или меѓународната организација, ги користи и исполнува во согласност со

правилата на меѓународната организација и упатствата на водството на мисијата или меѓународната организација.

(2) Доколку упатеното лице, за време на работата во мисијата или меѓународната организација не може да го искористи годишниот одмор од ставот (1) на овој член, истиот може да го искористи во тековната година по враќањето во Република Македонија, врз основа на потврда за неискористен годишен одмор за истата година издадена од меѓународната организација.

Член 21

За време на работењето во мисија или меѓународна организација, упатеното лице, поради оправдани причини може да е отсутно од мисијата или меѓународната организација со право на надоместок на плата доколку тоа е предвидено со правилата на меѓународната организација.

Член 22

Упатеното лице може, поради бременост, родителство, инвалидност или други слични причини, да ужива посебна заштита во согласност со правилата на меѓународната организација.

Член 23

(1) Упатеното лице има право, најдоцна во рок од десет дена по престанувањето на извршувањето на задачите во мисијата или меѓународната организација, да се врати на соодветно работно место или функција во државниот орган во кој бил вработен пред упатувањето.

(2) Упатеното лице, заради упатувањето во мисија или меѓународна организација, државниот орган не смее да го стави во понеповолна положба од онаа која ја имало пред упатувањето. За време на упатувањето во мисија или меѓународна организација, на упатеното лице кое пред упатувањето било редовно вработено во државниот орган кој го упатува, му тече периодот за унапредување.

Член 24

На упатеното лице, за време на извршување на задачите во мисијата или меѓународната организација, како и на членовите на неговото семејство кои со него живеат во заедничко домаќинство во местото кадешто работи мисијата или меѓународната организација, може да им се издаде дипломатски или службен пасош во согласност со прописите за патните исправи на државјаните на Република Македонија.

VIII. Учество во краткорочни мисии

Член 25

(1) Краткорочна мисија е мисија која трае најмногу 30 дена.

(2) Во краткорочните мисии се извршуваат задачи наведени во членот 4 од овој закон и задачи во врска со подготовки и следење на спроведување демократски избори во претставнички органи, референдум и попис на населението.

(3) Постапката за упатување лица во краткорочни мисии се уредува со подзаконски пропис на министерот за надворешни работи.

IX. Евиденција на податоци за кандидатите од изборната постапка

Член 26

(1) Министерството за надворешни работи води и чува евиденција за лицата упатени во мисии или меѓународни организации. Државните органи водат евиденција за лицата упатени во мисии или меѓународни организации од страна на државниот орган, како и за кандидатите кои не биле избрани за упатување.

(2) Евиденцијата од ставот (1) на овој член се води во согласност со прописите за заштита на лични податоци.

(3) Во евиденцијата за упатените лица од ставот (1) на овој член се евидентираат податоци за:

- лично име, датум и место на раѓање, адреса на живеалиште, државјанство и ЕМБГ,
- работно место, односно функција, пресметка на платата, работен стаж и претходни вработувања,
- вид на образование, учество во проекти, учество на разни облици на стручно оспособување и подготовки, реализирани стручни испити, доделени признанија,
- записник од интервјуто со комисијата за избор и
- податоци за досегашното учество во мисии или меѓународни организации.

(4) Податоците од ставот (3) на овој член се чуваат до истекот на пет години по последниот упис, а потоа се архивираат во согласност со прописите за архивска граѓа.

X. Именување лица за врски

Член 27

(1) Заради обезбедување навремено одговарање на предлозите и иницијативите и давање помош на лицата упатени во мисии или меѓународни организации, државниот орган кој го врши упатувањето е должен да именува лица за врски.

(2) Податоците за именуваните лица за врски, државниот орган кој го врши упатувањето ги соопштува на Министерството за надворешни работи како координатор при обезбедувањето помош на лицата упатени во мисии или меѓународни организации.

XI. Преодни и завршни одредби

Член 28

За лице упатено во цивилна мисија или меѓународна организација пред влегувањето во сила на овој закон, ќе се применуваат правилата кои

важеле пред влегувањето во сила на овој закон.

Член 29

(1) Подзаконските прописи чие донесување е утврдено со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Државните органи, во рок од шест месеци по влегувањето во сила на овој закон се должни да ги усогласат подзаконските акти со кои до влегувањето во сила на овој закон била уредена постапката за упатување лица во цивилни мисии или меѓународни организации.

Член 30

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".